

Desembre 2023

PROCESSOS DE PRESA DE DECISIONS EN ELS ACOLLIMENTS D'URGÈNCIA I DIAGNÒSTIC: COM MILLORAR-LOS

Universitat de Girona
Liberi
Grup de Recerca en Infància,
Joventut i Comunitat

 Generalitat de Catalunya
**Departament de Recerca
i Universitats**
FI_SDUR

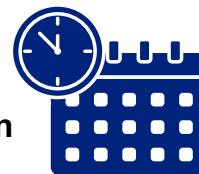
Rosa Sitjes-Figueras
Carme Montserrat
Pere Soler-Masó
Joan Llosada-Gistau

INTRODUCCIÓ

Els acolliments d'urgència i diagnòstic permeten que *"l'infant visqui amb una família mentre es realitza l'estudi sobre les circumstàncies que han aconsellat separar-lo de la família d'origen. És un tipus d'acolliment adreçat a infants de fins a sis anys. La durada de l'acolliment serà el temps necessari per dur a terme l'estudi de la situació de l'infant i de la família d'origen"* (Institut Català de l'Acolliment i de l'Adopció).

La durada màxima ha de ser de **6 mesos** (Llei 14/2010).

El desembre de 2022 a Catalunya hi havia **103 infants en acolliment d'urgència i diagnòstic i 98 nuclis acollidors**.

Durant l'any 2022 a Catalunya van finalitzar 72 acolliments d'urgència i diagnòstic, els quals van tenir una **durada mitjana de 13 mesos**. Un **36,1% d'aquests infants** van passar a un **acolliment pre-adoptiu**.

En l'esfera internacional no hi ha un únic concepte per referir-se a aquest tipus d'acolliments, de manera que és difícil aconseguir informació i fer comparacions entre països.

OBJECTIUS

Aprofundir en els acolliments d'urgència i diagnòstic per tal de fer propostes de millora i facilitar la presa de decisions dels responsables tècnics i polítics.

1

Analitzar les **valoracions i la satisfacció de les persones implicades** pel que fa al **procés d'estudi dels acolliments d'urgència i diagnòstic**, la **previsió de futur** que es fa d'aquests acolliments, la seva durada i el seu motiu de finalització

2

Identificar les **característiques del procés de transició** de l'infant cap a una nova llar. Tenint en compte la seva **integració en el nou nucli familiar** i la **participació en la presa de decisions** per part dels implicats

3

Conèixer les **necessitats de suport** que **expressen famílies i professionals** durant tot el procés, així com les **propostes de millora** que fan

Metodologia qualitativa: realització de grups de discussió i entrevistes semiestructurades

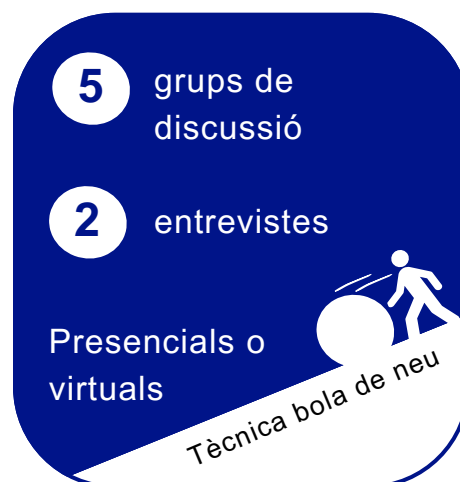
Ens permet **aprofundir en el coneixement dels fenòmens i comprendre els processos que s'hi estableixen**, a partir de les valoracions de les persones directament implicades en aquests.

QÜESTIONS ÈTIQUES

Projecte **avaluat favorablement pel Comitè d'ètica i bioseguretat de la recerca de la Universitat de Girona**. Codi: CEBRU0039-22

Totes les persones participants a la recerca van signar el **full de consentiment informat**.

PARTICIPANTS

En total han **participat a la recerca 24** persones

- **4 persones acollidores en la modalitat d'urgència i diagnòstic** amb una llarga trajectòria realitzant aquest tipus d'acolliments (2 homes i 2 dones)
- **3 fills biològics ja majors d'edat (de família acollidora d'urgència i diagnòstic)** que van mostrar interès en donar el seu punt de vista (2 homes i 1 dona)
- **1 jove major d'edat que quan era un infant va estar acollit** en la modalitat d'urgència i diagnòstic (1 home)
- **2 persones que van adoptar un infant** prèviament acollit en la modalitat d'urgència i diagnòstic (2 homes)
- **8 persones que van realitzar acolliments de llarga durada** d'infants prèviament acollits en la modalitat d'urgència i diagnòstic (4 homes i 4 dones)
- **6 professionals** de l'equip d'acolliments referent dels primers acollidors participants (5 dones i 1 home)

RESULTATS A DESTACAR

1

ASPECTES RELLEVANTS DELS ACOLLIMENTS D'URGÈNCIA I DIAGNÒSTIC

Les persones participants exposen que **els acolliments d'urgència i diagnòstic acostumen a allargar-se** més dels 6 mesos que marca la llei.

Possibles factors que hi incideixen

Gran nombre d'infants sobre els quals cal prendre decisions

Allargar l'estudi de la família extensa

Falta de disponibilitat de nuclis acollidors

Períodes de vacances

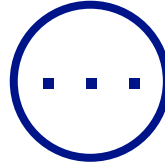
Estudi mèdic acurat de l'infant

La pandèmia de la Covid-19

Drets de la família d'origen de l'infant

Altres motius

El fet que s'allarguin els acolliments no només té **conseqüències negatives per als infants**, sinó que **també afecta als nuclis acollidors** i, consegüentment, pot fer disminuir el nombre de famílies acollidores.

Les persones participants destaquen la **importància de l'estabilitat de l'infant i del fet que no acumuli trencaments**.

Les famílies d'urgència i diagnòstic expressen gran satisfacció amb **els acolliments que han fet**, totes en fan una valoració excel·lent.

“ Per nosaltres ha millorat la família clarament, els/les nens/les [els/les fills/es] han tingut **sort que ho féssim durant la seva adolescència** ”
(Família acollidora d'urgència i diagnòstic).

2

CARACTERÍSTIQUES DEL PROCÉS DE TRANSICIÓ DE L'INFANT CAP A UNA NOVA LLAR I PRESA DE DECISIONS

Les famílies participants coincideixen en la importància que té el temps que dura el procés de transició, tot emfatitzant que és fonamental **respectar el temps que cada infant necessita.**

Les famílies acollidores destaquen que els processos de transició més positius que han viscut són aquells en els quals **han pogut mantenir la relació amb la família d'urgència i diagnòstic i s'han adaptat a les necessitats dels infants.**

Els acollidors d'urgència i diagnòstic consideren adequat que **els professionals hi siguin durant les primeres visites entre els infants i els nous acollidors.**

Les famílies amb les quals passen a viure els infants després dels acolliments d'urgència i diagnòstic **valoren molt positivament l'experiència i les recomanacions d'aquests acollidors/es** durant el procés de transició o pla d'acoblament.

La majoria de persones participants expressen que durant el procés de transició cal **posar l'infant al centre** i confiar en els/les acollidors/es d'urgència.

Les persones participants a l'estudi coincideixen en destacar com a positiu que l'infant pugui **conservar els seus objectes quan fa un canvi de família.** Sobretot destaquen la importància de les fotografies i de les joguines.

“ **Són coses que et fan saber d'on vens** (Jove). ”

Hi ha consens entre els/les participants en afirmar que **la relació amb la família d'urgència i diagnòstic és un aspecte positiu que suma a la vida dels infants.**

3

NECESSITATS EXPRESSADES I PROPOSTES DE MILLORA

Cal **donar a conèixer l'acolliment familiar i oferir suport a les persones acollidores.**

Els i les professionals sobretot demanen **ajuda de caire administratiu**, d'empadronament d'infants, a l'hora de sol·licitar les targetes sanitàries, la nacionalitat, etc. Expressen que d'algunes coses ells/es no se'n poden ocupar i acaba essent **molt difícil aconseguir segons què.**

S'exposa la possibilitat de **crear espais de trobada entre persones que realitzen aquest tipus d'acolliments**, per tal de poder **compartir les seves experiències i donar-se suport entre elles.**

Tots els/les participants destaquen la **importància de disposar de flexibilitat per adaptar-se a cada infant**, tenir-lo en compte en tot moment i posar les seves **necessitats al centre.**

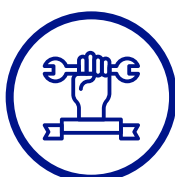
En general, les famílies participants expressen estar **satisfetes amb el seguiment dels acolliments que fan els equips professionals.**

Necessitat de suport tècnic concret

Suport psicològic i orientacions

Drets laborals

CDIAP

Suport mèdic

Llar d'infants

CONCLUSIONS

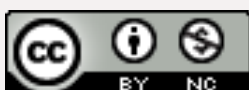
Estudiar els acolliments d'urgència i diagnòstic és, en certa manera, entrar a analitzar els **aspectes clau del sistema de protecció**, en tant que s'analitza:

- **La complexitat del diagnòstic quant a celeritat i eficiència:** estan prou formats els i les professionals que prenen les decisions? Es pot disminuir la pressió assistencial?
- **La disponibilitat dels recursos – insuficiència de famílies d'acollida, també de les d'urgència i diagnòstic – i la seva pertinència en cada cas:** cal analitzar quins infants és necessari que passin per una família acollidora d'urgència i diagnòstic i quins poden anar directament a un recurs més estable.
- L'absència d'alternatives suficients i de qualitat que garanteixin **treballar més a fons les possibilitats de l'infant de viure amb la seva mare o pare en un lloc segur**, com podrien ser les cases d'acollida per a progenitors i nadons.
- **El retorn de l'infant amb la família d'origen**, en cas que es doni cal extreure el suport professional i seguiment de l'infant.

A través d'aquesta pàgina web es pot consultar l'informe extens de resultats: <https://www.udg.edu/ca/grupsrecerca/LIBERI/Projectes-de-recerca/Processos-d'intervencio-i-presa-de-decisions-en-els-acolliments-familiars>.

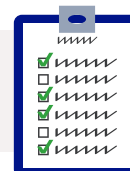

Sitjes-Figueras, R., Montserrat, C., Soler-Masó, P., i Llosada-Gistau, J. (2023). *Processos de presa de decisions en els acolliments d'urgència i diagnòstic: com millorar-los*. Universitat de Girona.

AVÍS LEGAL Aquesta obra està subjecta a una llicència de Reconeixement-NoComercial 4.0 Internacional de Creative Commons <http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

RECOMANACIONS

Amb aquest estudi emergeixen algunes **recomanacions pràctiques**:

- **Flexibilitzar els processos adaptant-los a cada infant**, tenint-lo en compte en tot moment i posant les seves necessitats al centre.
- **Mantenir a les famílies acollidores informades** del procés d'estudi i diagnòstic al llarg de l'acolliment.
- **Comptar amb l'experiència de la família d'urgència i diagnòstic** a l'hora de prendre decisions.
- **Acompanyar l'infant en el procés de dol** que passa quan finalitza l'acolliment d'urgència i diagnòstic, tot promovent que conservi alguns objectes i mantingui la relació amb la família d'urgència i diagnòstic un cop visqui a la nova llar.
- **Millorar les condicions econòmiques i laborals de les famílies acollidores d'urgència i diagnòstic**, així com el reconeixement de la funció social que fan, per tal d'augmentar el nombre de nuclis acollidors.
- **Crear espais de trobada** entre persones que realitzen acolliments d'urgència i diagnòstic, a fi de poder compartir les seves experiències i donar-se suport entre elles.
- **Proporcionar estabilitat i suport als i les professionals implicats/des** en aquests processos.

Universitat de Girona
Liberi
Grup de Recerca en Infància,
Joventut i Comunitat

Agraïm la participació de totes les persones implicades en el projecte, molt especialment a la Núria, en Francesc, la M. Dolors i en Jordi.

Contacte:

✉ liberi@udg.edu
@LiberiUdg

Agraïm la col·laboració de:

Generalitat de Catalunya
Institut Català de l'Acolliment
i de l'Adopció